

Gang priste Gladstone for, at han gjorde i en lignende Situation af langt mindre indgribende Betydning: han burde være traadt tilbage. Den højtærede Konseilspræsident sagde, at det vilde være samvittighedsløst ikke at vedkende sig en ny Overbevisning, naar man havde faaet den. Ja, selvfølgelig; men jeg siger, at det er ogsaa samvittighedsløst, at man, naar man har faaet en ny Overbevisning, bliver siddende i den Stilling, man kun indtager i Kraft af sin tidligere Overbevisning. Det finder jeg langt mere samvittighedsløst. Højre roser den højtærede Konseilspræsident for Mandighed. Jeg forstaaer godt, at Højre gør det, men jeg vil minde om et gammelt dansk Ord, som jeg dog ikke tror endnu har tabt sin Gyldighed, nemlig, at et Ord er et Ord og en Mand er en Mand, at et Løfte skal man holde, og at Løftebrud er det samvittighedsløseste af alt. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) gik til Valg ved de sidste Folketingsvalg paa Grundlag af den Tale, hvis Kærnepunkter jeg her har læst op, og hans Gruppe gjorde det samme, og Vælgerne genvalgte dem paa Grundlag af disse Udtalelser. Vi have ikke haft Valgsiden. Ikke desmindre erklærer den højtærede Konseilspræsident nu, at det Standpunkt, han stod paa for 3 Aar siden, var en stor Fejltagelse. Jeg siger: Saa burde han have bragt sig selv som Sonoffer for den Fejltagelse, han saaledes har gjort sig skyldig i. Vælgerne ville med Rette sige: Hvem garanterer os for, at en Mand, der saaledes, efter gennem et langt politisk Liv at have dannet sig en Overbevisning, pludselig staar op og erklærer sig omvendt, at han ikke netop nu begaar en Fejltagelse. Ja, dette hænger jo sammen med hele Venstres uorganiserede Stilling. Hvis Venstre havde et demokratisk organiseret Parti, kunde den Slags Ting aldrig finde Sted; saa var der virkelig Medbestemmelsesret, saa var der virkelig Selystyre. Vi kunde ikke indenfor Socialdemokratiet forestille os noget lignende. Vi kunde ikke forestille os, at f. Eks. Borgmester Jensen i Københavns Kommunalbestyrelse forelagde et stort og indgribende Forslag i Strid med det Standpunkt, han og Partiet tidligere havde staaet paa, uden at han saa meget som talte med sine Partifæller derom. Det er os en ufattelig Tanke. Det vilde være ufatteligt i ethvert Parti, der var demokratisk organiseret, hvor ikke den enkelte leder, men hvor det er Folket, der har Bestemmelsesretten.

Jeg tror, det var Politik, den Tale, det

ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) holdt for 3 Aar siden, ligesom jeg tror, det er Politik de Forslag, der nu foreligge her. Der er kun efter min Mening den Forskel, at det var god Politik for tre Aar siden, men det er daarlig Politik nu. Det var demokratisk Politik den Gang, men nu er det udemokratisk Politik. Konseilspræsidenten hævdede, at han i den Stilling, han indtog, saa meget, der tidligere var skjult for ham. Det er beklageligt, at ikke alle Medlemmer, en for en, kunne blive Ministre, saa at de kunne blive oplyste. Det lader sig nu en Gang ikke gøre. Men maa jeg her i Forbigaaende sige, at ud fra den Opfattelse burde Konseilspræsidenten, da han dannede sit Ministerium, have taget mange flere med i Ministeriet. Det ærede Medlem fra Frederikssund (Sigurd Berg) og det ærede Medlem fra Ringkøbing burde være blevne siddende. Det ærede Medlem fra Bælum (J. H. Jensen) burde være optaget deri, saa havde han maaske ikke holdt den Tale, han nu holdt for et Øjeblik siden. Men det lader sig nu ikke gøre. Jeg tror heller ikke, at den Stilling altid giver Klarhed og Klogskab. Maa jeg paa den anden Side gøre opmærksom paa, at den højtærede Forsvarsminister og Konseilspræsident ikke omvendte sig, *efter* at han var bleven Minister. Nej, hans Omvendelse indtraadte noget tidligere. Han bekendte den offentligt ved et Møde i Otterup, jeg tror den 12te Juli, kort forinden Forsvarskommissionen skulde til at afgive sin Betænkning. Den højtærede Konseilspræsident omvendte sig til sin nye Tro paa de militære Udgifters Forøgelse, ikke da han var bleven Minister, men lige da han skulde til at blive Minister.

Den højtærede Konseilspræsident talte om de totalt forandrede Forhold, den Gang Hørup, Berg o. s. v. udtalte sig, og nu. Men der er jo dog hverken i Danmark eller i Europa eller i hele Verden indtraadt totalt forandrede Forhold fra 1905 til nu, i disse tre Aar. Han sagde, at Forholdene i disse tre Aar var blevne lige saa forskellige fra før, som der er Forskel mellem Forholdene i Kina og Danmark. Den Tale er der ikke Spor af Mening i.

Jeg tror ikke, man saa let kan afvise den Opfattelse af hele Danmarks militære Situation, som Demokratiets gamle Fører kom til ved at se paa Danmarks Historie og ved selv at gøre den med, ved at gennemleve, hvad der skete i 48—50 og 64. Jeg tror ikke, at man saa let kan afvise